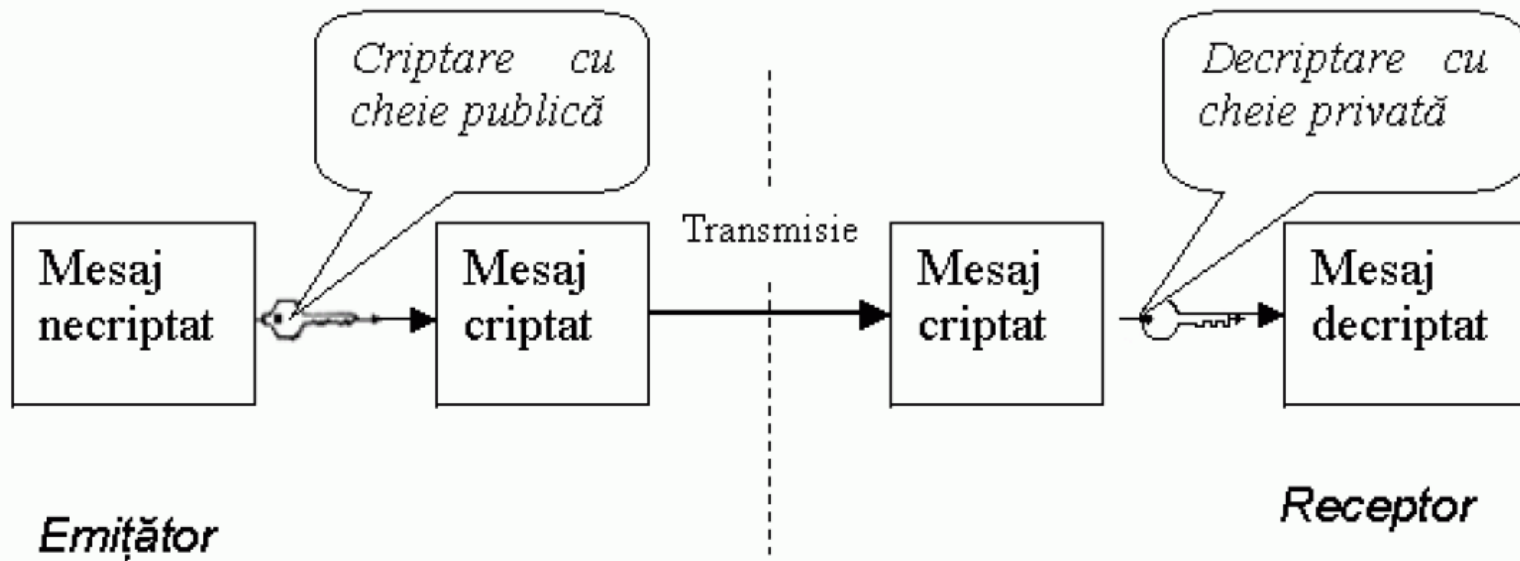

Criptografia asimetrică

$$K_e \neq K_d$$

$$\begin{cases} E_{K_e}(M) = C \\ D_{K_d}(C) = M \end{cases}$$

Criptografia asimetrică

- metodă de criptare publică
- cheie de criptare publică
- cheie de decriptare secretă
- decriptarea de către o terță parte durează foarte mult

Criptografia asimetrică

E = funcție neinvertibilă cu trapă

K_d = trapa care furnizează informația necesară calculării lui D

Exemplu simplu: carte de telefon dintr-un oraș mare

Text clar	Nume ales	Text criptat
A	Asiminei	7134267
C	Cazacu	3214327
U	Ursanu	2653598
M	Moldovan	9767121
S	Scutaru	4002132
T	Tudor	2147877
A	Aliută	1671873
U	Ursachi	2355510

- receptor legal al mesajului trebuie să aibă o carte de telefon, cu numere aranjate în ordine crescătoare.
- Lista numerelor de telefon ordonate crescător constituie *trapa secretă*

Criptografia asimetrică

Alte exemple de funcții neinvertabile cu trapă:

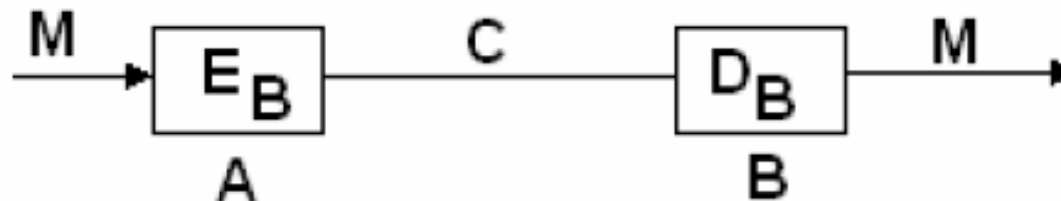
- Factorizarea unui produs de numere prime mari cu peste 100 de cifre zecimale (folosit în algoritmul RSA),
- găsirea logaritmului modulo un număr prim într-un câmp Galois $GF(q^n)$ cu q foarte mare (folosit în algoritmi Rabin și Diffie-Hellman)

Criptografia asimetrică

Funcția de protecție

- A dorește să transmită M unui B
- A cunoaște cheia publică a lui B (E_B),
- transmite criptograma $C=E_B(M)$
- La recepție, B descifrează criptograma C utilizând transformarea D_B secretă:

$$D_B(C)=D_B(E_B(M))=M$$

**Oricine
poate trimite
mesaje
criptate lui B**

Criptografia asimetrică

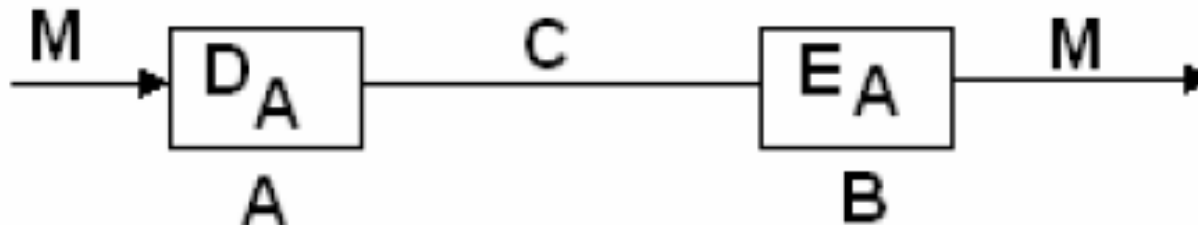
Funcția de autentificare

- se aplică lui M transformarea secretă D_A .
- Către B se va transmite:

$$C = D_A(M)$$

- La recepție, B va aplica transformarea publică E_A corespunzătoare lui A :

$$E_A(C) = E_A(D_A(M)) = M$$

**Oricine
poate
decripta C**

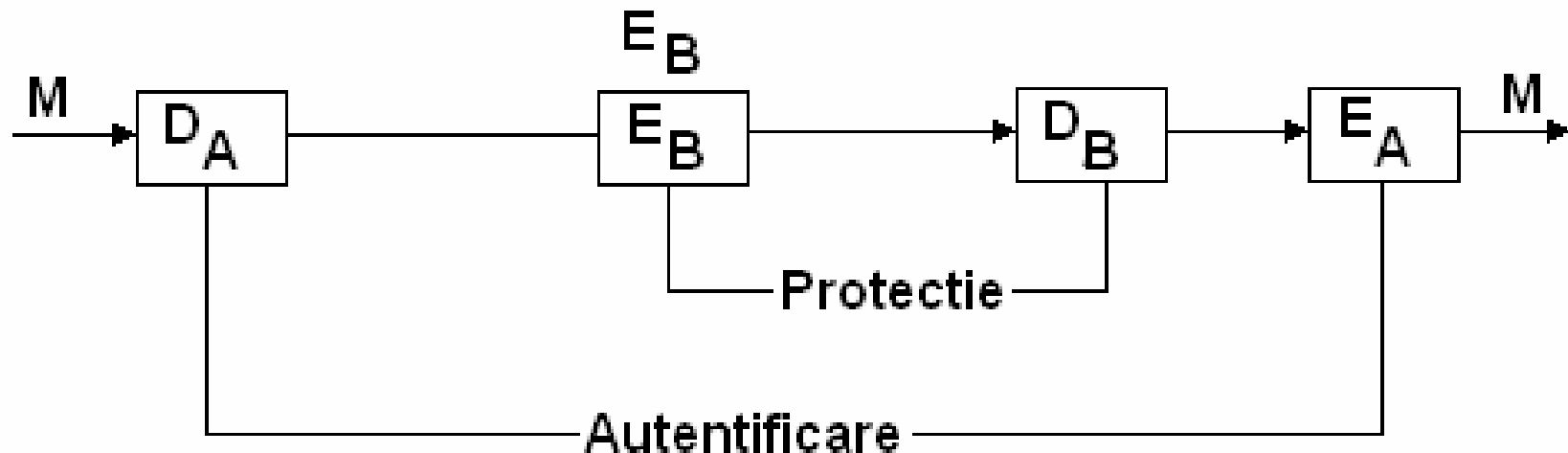
Criptografia asimetrică

Funcția de protecție și autentificare simultan

- spațiul M trebuie să fie echivalent lui C astfel încât:

$$E_A(D_A(M)) = D_A(E_A(M)) = M$$

$$E_B(D_B(M)) = D_B(E_B(M)) = M$$

Criptografia asimetrică

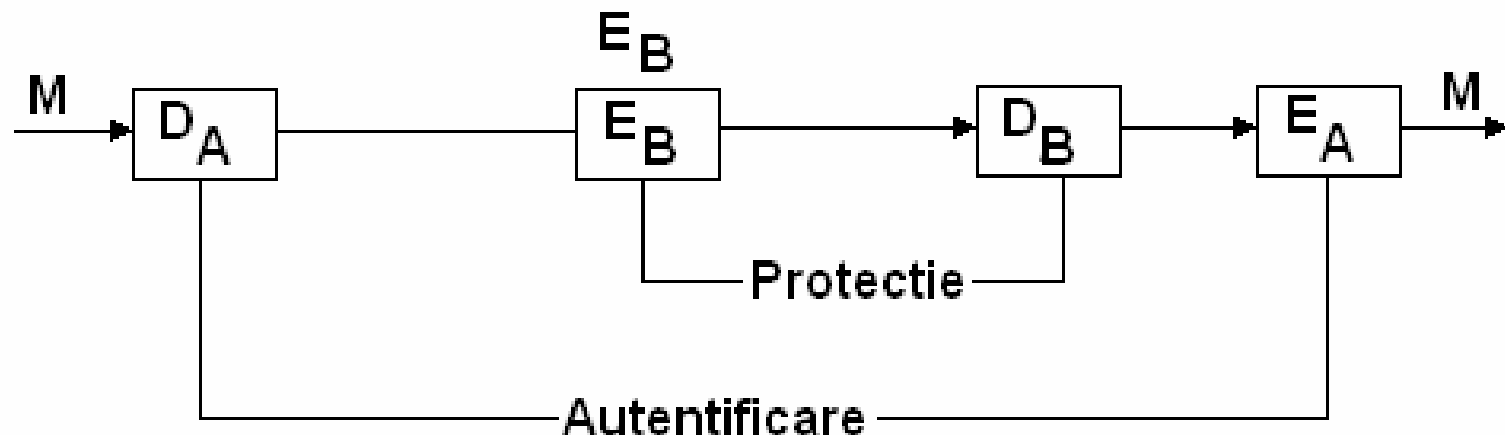
Funcția de protecție și autentificare simultan

- A aplică mai întâi transformarea secretă D_A , după care transmite lui B criptograma:

$$C = E_B(D_A(M))$$

- B aplică criptogramei propria funcție de descifrare D_B și apoi transformarea publică a lui A, E_A :

$$E_A(D_B(C)) = E_A(D_B(E_B(D_A(M)))) = E_A(D_A(M)) = M$$

Criptografia asimetrică - semnătura digitală

- fie mesajul semnat de A, transmis către receptorul B.
- semnătura lui A trebuie să aibă următoarele proprietăți:
  - B trebuie să fie capabil să valideze semnătura lui A;
  - să fie imposibil pentru oricine, inclusiv B, să falsifice semnătura lui A;
  - în cazul în care A nu recunoaște semnătura unui mesaj M, să existe un „judecător” care să rezolve disputa dintre A și B.

Criptografia asimetrică - semnătura digitală

- Protocolul semnăturii digitale se desfășoară astfel:
  - A semnează M : $S=D_A(M)$;
  - A trimite lui B criptograma : $C=E_B(S)$;
  - B validează semnătura lui A, verificând dacă $E_A(S)=M$;

$$D_B(C)=D_B(E_B(S))=S$$

$$E_A(S)=E_A(D_A(M))=M$$

Sisteme de cifrare cu chei publice exponențiale

- utilizarea unor funcții greu inversabile:
  - este ușor să se calculeze y din x , $y=f(x)$;
  - există inversa funcției $x=f^{-1}(y)$;
  - este computațional imposibilă determinarea inversei funcției y
- funcție greu inversabilă cu trapă dacă:
  - f^{-1} este ușor de calculat numai dacă se dispune de o informație numită **trapă**
  - necunoașterea acestei informații face ca funcția să fie greu inversabilă
- $(f, f^{-1}) = (E, D)$ ale unui criptosistem cu chei publice

Sisteme de cifrare cu chei publice exponențiale

- scheme bazate pe **operații modulo n** cu elemente din grupul ciclic al claselor de resturi modulo n

Câmp Galois

- $GF(p^n)$ este un câmp finit cu p^n elemente cu $p =$ număr prim
- mulțimea elementelor nenule ale câmpului Galois este un grup ciclic în raport cu operația de înmulțire

Sisteme de cifrare cu chei publice exponențiale

- grup ciclic: clasele de resturi modulo p ;
- dacă $p = \text{număr prim} \rightarrow \text{GF}(p^n)$
- $g = \text{element generator (primitiv) al câmpului}$ dacă $\{g^1, g^2, \dots, g^{p-1}\} \bmod p = \{1, 2, \dots, p-1\}$
- Exemplu:
  - $G = \{0, 1, 2, 3, 4\}$ este un $\text{GF}(5^1)$
  - elemente generatoroare: 2; 3

Schimbul de chei Diffie-Hellman

- A și B hotărăsc să folosească $p=23$ și $g=5$
- A alege un număr secret $X_A=6$ și îi trimite lui B
 $Y_A = g^{X_A} \bmod p$
 $Y_A = 5^6 \bmod 23 = 15.625 \bmod 23 = 8$
- B alege un număr secret $X_B=15$ și îi trimite lui A
 $Y_B = g^{X_B} \bmod p$
 $Y_B = 5^{15} \bmod 23 = 30.517.578.125 \bmod 23 = 19$
- A calculează $s = g^{X_A X_B} \bmod p = Y_B^{X_A} \bmod p$
 $s = 19^6 \bmod 23 = 47,045,881 \bmod 23 = 2$
- B calculează $s = g^{X_A X_B} \bmod p = Y_A^{X_B} \bmod p$
 $s = 8^{15} \bmod 23 = 35.184.372,088.832 \bmod 23 = 2$

Schimbul de chei Diffie-Hellman

- A și B au acum un secret: $s = 2$
- deoarece $6 * 15 = 15 * 6$.
- C (atacator) are la dispoziție Y_A și Y_B și trebuie să calc.:
$$s = g^{X_A X_B} \bmod p = Y_B^{X_A} \bmod p = Y_A^{X_B} \bmod p$$
- deci trebuie să rezolve una dintre ecuațiile:
$$Y_A = g^{X_A} \bmod p \rightarrow 5^{X_A} \bmod 23 = 8$$
$$Y_B = g^{X_B} \bmod p \rightarrow 5^{X_B} \bmod 23 = 19$$

Schimbul de chei Diffie-Hellman

- p = număr prim pe 300 digiți și X_A și X_B pe 100 digiți
- g nu trebuie să fie mare (de regulă 2 sau 5)
  - X_A sau X_B nu pot fi calculați nici dacă am avea la dispoziție toată puterea de calcul a omenirii
- “Problema logaritmului discret”

Cifrul Rivest-Shamir Adleman (RSA)

- cel mai larg utilizat și verificat criptosistem cu chei publice
- una dintre cele mai sigure metodă de cifrare și autentificare disponibilă comercial
- Idee:
  - ușor să înmulțești două numere prime mari
  - extrem de greu să se factorizeze produsul lor
- produs - public și utilizat ca o cheie de criptare
- numerele prime - necesare pentru decriptare

Cifrul Rivest-Shamir Adleman (RSA)

- $n=pq$, unde p, q – numere prime mari
- $\Phi(n)=(p-1)(q-1)$
- greu de determinat p, q având la dispoziție n
- (E, n) cheia publică;
- (D, n) cheia secretă;

Cifrul Rivest-Shamir Adleman (RSA)

Exemplu

- alegem $p=47$ și $q=79$ prime
- $n = pq = 3713$
- alegem $D=47$ (trebuie ca $\text{c.m.m.d.c.}(D, (p-1)(q-1)) = 1$)
- E trebuie să satisfacă: $ED = 1(\text{mod}(p-1)(q-1))$
 $\rightarrow E = [(p-1)(q-1)+1]/D = 37$
- dorim să codăm mesajul „A sosit timpul”
- Codăm fiecare literă a alfabetului:
 $A=00, B=01, \dots, Y=25, Z=26, \text{spațiu}=27$

Cifrul Rivest-Shamir Adleman (RSA)

Exemplu

- $M = „A\ sosit\ timpul”$
  - $M = 0018\ 1418\ 0819\ 1908\ 1215\ 2011$
  - Codăm fiecare grup de 4:
    - $0018^E \pmod{n} = 0018^{37} \pmod{3713} = 3091$
    - $1418^E \pmod{n} = 1418^{37} \pmod{3713} = 0943$
    - $0819^E \pmod{n} = 0819^{37} \pmod{3713} = 3366$
    - $1908^E \pmod{n} = 1908^{37} \pmod{3713} = 2545$
    - $1215^E \pmod{n} = 1215^{37} \pmod{3713} = 0107$
    - $2011^E \pmod{n} = 2011^{37} \pmod{3713} = 2965$
- $C = 3091\ 0943\ 3366\ 2545\ 0107\ 2965$

Cifrul Rivest-Shamir Adleman (RSA)

Exemplu

- $C = 3091\ 0943\ 3366\ 2545\ 0107\ 2965$

- la decriptare se vor calcula:

$$3091^D \pmod{n} = 3091^{47} \pmod{3713} = 0018$$

$$0943^D \pmod{n} = 0819^{47} \pmod{3713} = 1418$$

.....

- Mesajul decriptat:

$$M = 0018\ 1418\ 0819\ 1908\ 1215\ 2011$$

- dacă n , D , E pe mai mult de 768 biți sistemul este deocamdată imposibil de spart

Cifrul Rivest-Shamir Adleman (RSA)

- dacă n pe mai mult de 768 biți sistemul este deocamdată imposibil de spart
- RSA-768 a fost spart în 2009 pe durata a 2 ani folosind multe computere în paralel
- Echivalentul a 2000 de ani de calcul folosind un computer cu procesor la 2,2 GHz